

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem tř. 1. máje 97/25, Liberec, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 1. 2017, č. j. 14686/17/2601-80541-507338 a ze dne 13. 1. 2017, č. j. 10867/17/2601-80541-507338, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka Liberec, ze dne 21. 2. 2018, č. j. 59 Af 17/2017 - 53,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků za řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Žádost žalobce o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- III. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě 15 dnů** od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost, který činí podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků částku **5.000 Kč**.
- IV. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě 15 dnů** od doručení tohoto usnesení předložil plnou moc udělenou jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.
- V. Kasační stížnosti **se n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- VI. Žalobci **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to **ve lhůtě 15 dnů** od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce (stěžovatel) podal u Nejvyššího správního soudu kasační stížnost proti v záhlaví označenému usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, kterým krajský soud řízení o žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků, ustanovení zástupce z řad advokátů a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[2] Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) platí, že *„[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.“*

[3] Při posouzení, zda jsou splněny zákonné podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků, se soud zabýval nejprve otázkou zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti.

[4] Pojem „zjevně neúspěšný návrh“ obsažený v § 36 odst. 3 s. ř. s. není v soudním řádu správním blíže upřesněn, proto Nejvyšší správní soud vymezil ve své judikatuře některé případy, kdy je obsah tohoto pojmu naplněn (viz např. rozsudky ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, či ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135). Obecně lze říci, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjiřitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování (blíže viz např. rozsudek ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 - 105, č. 909/2006 Sb. NSS). Jako příklad zjevné bezúspěšnosti judikatura uvádí mimo jiné opožděně podanou žalobu (rozsudek č. j. 7 Afs 102/2007 - 72).

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že návrh je zjevně neúspěšný.

[6] Krajský soud zastavil řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku. Konstatoval, že vyzval stěžovatele usnesením ze dne 1. 6. 2017, č. j. 59 Af 27/2017-12, k zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za žalobu a ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Stěžovatel požádal krajský soud dne 28. 6. 2017 o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud stěžovateli nepřiznal usnesením ze dne 9. 10. 2017, č. j. 59 A 27/2017 - 42, osvobození od soudních poplatků a zamítl jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů. Kasační stížnost proti uvedenému usnesení byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 10 As 332/2017 - 13. Poté krajský soud stěžovatele opětovně vyzval k zaplacení výše uvedeného soudního poplatku usnesením ze dne 11. 1. 2018, č. j. 59 Af 27/2017 - 51. Soud stěžovatele současně poučil v souladu s § 9 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, že pokud nebude soudní poplatek ve stanovené lhůtě uhrazen v plné výši, řízení o žalobě bude zastaveno. Stěžovatel poslední den lhůty k zaplacení soudního poplatku reagoval opětovnou žádostí o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 - 65, uvedl, že o opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li

ke změně poměrů účastníka řízení. Krajský soud vyhodnotil, že o takový případ se v projednávané věci nejedná.

[7] Soud rekapituloval, že původní žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl usnesením ze dne 9. 10. 2017, neboť stěžovatel soudu neposkytl ucelená a pravdivá tvrzení o své majetkové a sociální situaci. Stěžovatel zmínil, že má nařízený výkon rozhodnutí a exekuce, proto nemůže se svým majetkem větší hodnoty nakládat, svoje tvrzení však nekonkretizoval a především nedoložil. V podání ze dne 13. 2. 2018 stěžovatel, ač se dovolával nového aktuálního stavu, žádné nové relevantní skutečnosti a důvody pro osvobození od soudních poplatků neuvedl. Za takovou skutečnost nelze považovat ani tvrzení stěžovatele, že v průběhu soudního řízení u něj bylo zahájeno nové exekuční řízení a došlo k překážkám trvalejší povahy ohrožující ho na životě, neboť ani tato tvrzení nebyla nijak konkretizována ani ničím podložena. Stěžovatel tedy neuvedl žádné nové relevantní skutkové okolnosti týkající se jeho osobních a majetkových poměrů, na základě kterých by krajský soud mohl znovu vážít jeho požadavek na osvobození od soudních poplatků, resp. na ustanovení zástupce. Krajský soud proto znovu o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů nerozhodoval. Vzhledem k tomu, že stěžovatel soudní poplatek neuhradil, a krajský soud o jeho nové žádosti nerozhodoval, řízení dle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, zastavil. Závěr krajského soudu o nezaplacení soudního poplatku má zcela jednoznačnou oporu ve spisu, a krajský soud řízení o žalobě v souladu se zákonem zastavil.

[8] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že kasační stížnost stěžovatele je zjevně neúspěšným návrhem ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., proto osvobození od soudních poplatků stěžovateli nepřiznal, aniž by zjišťoval skutečnosti týkající se jeho majetkových poměrů.

II.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti požádal také o ustanovení zástupce. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že účastníku řízení lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. Nejvyšší správní soud neshledal u stěžovatele předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (viz výše), z tohoto důvodu chybí i jedna z nezbytných podmínek pro ustanovení zástupce (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), a tedy ani této žádosti soud nemohl vyhovět.

III.

[10] S ohledem na zamítnutí návrhu stěžovatele na osvobození od soudních poplatků i ustanovení zástupce Nejvyšší správní soud zároveň vyzval v tomto usnesení stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč a k předložení plné

moci udělené jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků v řízení o kasační stížnosti není přípustný opravný prostředek, toto rozhodnutí nabude právní moci doručením stěžovateli. Z důvodu procesní ekonomie proto soud vyzval stěžovatele ke splnění uvedené povinnosti již tímto usnesením.

[11] V souladu s § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl současně s podáním kasační stížnosti zaplacen a Nejvyšší správní soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků, soud proto stěžovatele vyzval ke splnění poplatkové povinnosti a stanovil mu k tomu přiměřenou lhůtu.

[12] Soudní poplatek lze zaplatit vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je **1010324518**.

IV.

[13] Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. To neplatí pouze v případě, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Splnění podmínky povinného právního zastoupení musí být soudu řádným způsobem doloženo.

[14] Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud zamítl žádost stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, je povinností stěžovatele doložit zastoupení advokátem, jehož si sám zvolí, a to ve lhůtě stanovené ve výroku tohoto usnesení.

V.

[15] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[16] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, její intenzitu a z jakých konkrétních okolností vznik této újmy vyvozuje. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí

svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Na podporu svých tvrzení proto musí stěžovatel navrhnout dostatečně přesvědčivé důkazy.

[17] S ohledem na výše uvedený závěr o zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti a absenci tvrzení stěžovatele ohledně újmy, která by mu nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vznikla, soud shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny.

VI.

[18] Vzhledem k tomu, že podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá poplatkové povinnosti podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků, rozhodl soud tak, jak je uvedeno ve výroku VII tohoto usnesení. Soudní poplatek ve výši 1.000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení, případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: 1010324518.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) zákona s. ř. s.]. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích).

Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že bez své viny jste nemohl poplatek dosud zaplatit.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Nevyhoví-li stěžovatel výzvě k předložení plné moci udělené jím advokátovi pro řízení o kasační stížnosti, soud předmětnou kasační stížnost odmítne [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.].

V Brně dne 30. srpna 2018

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: